

Circular Economy Promotion Policy for Fashion Businesses Affecting Export Business Capability in Bangkok

Suttiwan Chadachaiwiwat^{1*} Phukit Yonchayawong² and Natanarin Niampradit²

¹Master of Public Administration Program, Southeast Asia University, Thailand

²Southeast Asia University, Thailand

*Corresponding author. E-mail: tewbless@gmail.com

ABSTRACT

This research aims to study: 1) the level of policies promoting a circular economy in the fashion industry and the capability of businesses in exporting fashion clothing; 2) the comparison of capabilities in exporting fashion clothing based on personal factors; and 3) the impact of policies promoting a circular economy in the fashion industry on the ability to export fashion clothing in Bangkok. The data collection tool used was a questionnaire, with a sample of 384 fashion clothing exporters in Bangkok. The statistical methods for data analysis included percentage, mean, standard deviation, t-tests, Scheffé tests, and multiple regression analysis. The findings revealed that: 1) the overall policies promoting a circular economy in the fashion industry were rated high, and the overall capability of businesses in exporting in Bangkok was also rated high; 2) hypothesis testing indicated that exporters in Bangkok with differences in gender, business size, and duration of operation had significantly different capabilities in exporting fashion clothing at the .05 level; and 3) the policies promoting a circular economy in the fashion industry significantly affected the ability to export fashion clothing in Bangkok at the .05 level, with a strong correlation and a predictive reliability of 85.80%.

Keywords: Circular Economy, Fashion Business, Export Business

นโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่นที่มีผลต่อความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกในกรุงเทพมหานคร

สุทธิวรรณ ขวัญชัยวิวัฒน์^{1*} ภูกิจ ยลชญาวงศ์² และ ณัฐนรินทร์ เนียมประดิษฐ์²

¹นักศึกษา หลักสูตรรัฐประศาสนศาสตรมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ประเทศไทย

²มหาวิทยาลัยเอเชียอาคเนย์ ประเทศไทย

*Corresponding author. E-mail: tewbless@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับนโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่นและความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่น 2) เปรียบเทียบความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่น จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล และ 3) นโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่นที่มีผลต่อความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานคร เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลคือแบบสอบถาม กลุ่มตัวอย่างได้แก่ผู้ประกอบการส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานคร จำนวน 384 คน สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบที การทดสอบเซฟเฟ และ การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบปกติ ผลการวิจัยพบว่า 1) นโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก และความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าผู้ประกอบการในกรุงเทพมหานครที่มี เพศ ขนาดของธุรกิจ และระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกันมีความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 3) นโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่นที่มีผลต่อความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.05 โดยที่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก และสามารถพยากรณ์ได้ที่มีความน่าเชื่อถือร้อยละ 85.80

คำสำคัญ: ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน, ธุรกิจแฟชั่น, การประกอบธุรกิจส่งออก

© 2025 BRJ: Bodhisastra Review Journal

บทนำ

อุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มมีความสำคัญต่อเศรษฐกิจไทย แต่ในช่วงหลายปีที่ผ่านมา ความสำคัญนี้ลดลงเนื่องจากความท้าทายหลายด้าน เช่น ความสามารถในการแข่งขันด้านการผลิตและการตลาดที่ด้อยลงเมื่อเปรียบเทียบกับประเทศในภูมิภาค ข้อจำกัดในการเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตของผู้ผลิตขนาดกลางและขนาดย่อม และความมั่นคงของห่วงโซ่อุปทานภายในประเทศ รวมถึงการเปลี่ยนแปลงแนวโน้มการบริโภคและการผลิตจากผลกระทบของโควิด-19 อย่างไรก็ตาม ผู้ประกอบการบางส่วนสามารถปรับตัวและเติบโตได้ในภาวะวิกฤตินอกจากนี้ โครงสร้างและพัฒนาการของอุตสาหกรรมสิ่งทอและเครื่องนุ่งห่มไทยยังคงเผชิญความท้าทายและกระแสการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญ ซึ่งจะมีบทบาทในการกำหนดนโยบายที่แก้ปัญหาได้อย่างเหมาะสมในอนาคต (ศิริดา ศิริเบญจพุกษ์, 2565)

อุตสาหกรรมสินค้าแฟชั่นในตลาดโลกมีแนวโน้มเติบโตอย่างต่อเนื่อง แม้ว่าการแพร่ระบาดของโควิด-19 ในปี 2563 จะส่งผลให้การส่งออกและนำเข้าสินค้าแฟชั่นลดลงเหลือ 6.4 และ 6.1 แสนล้านดอลลาร์สหรัฐตามลำดับ โดยจีนยังคงเป็นผู้นำการส่งออกสินค้าแฟชั่นที่มีสัดส่วนตลาดกว่าร้อยละ 31 ขณะที่ไทยอยู่ในลำดับ

ที่ 19 ด้วยสัดส่วนตลาดประมาณร้อยละ 0.9 อุตสาหกรรมสินค้าแฟชั่นมีความสำคัญสูงต่อเศรษฐกิจไทย ทั้งในด้านมูลค่าและการจ้างงาน แต่มีแนวโน้มเติบโตต่ำ โดยรายได้ของธุรกิจใญ่อุตสาหกรรมนี้อยู่ที่ประมาณ 5 แสนล้านบาทต่อปี และเติบโตเฉลี่ยเพียงร้อยละ 1 ต่อปีในช่วงปี พ.ศ. 2559-2562 ก่อนจะลดลงเหลือ 3.7-3.9 แสนล้านบาทในปี พ.ศ. 2563-2564 นอกจากนี้ การส่งออกสินค้าแฟชั่นของไทยมีแนวโน้มถดถอยตั้งแต่ก่อนการระบาดของโควิด-19 ขณะที่การนำเข้าสินค้าแฟชั่นมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น โดยในปี พ.ศ. 2564 ไทยมีมูลค่าการส่งออกประมาณ 2.2 แสนล้านบาท และการนำเข้าสินค้าแฟชั่นอยู่ที่ 9 หมื่นล้านบาท (สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์, 2565) สำหรับปี พ.ศ. 2567 ตลาดเครื่องนุ่งห่มยังต้องเผชิญความท้าทายจากเศรษฐกิจที่ชะลอตัว แม้ยอดส่งออกเสื้อผ้าจะเติบโตร้อยละ 3-4 ในช่วง 9 เดือนแรก แต่เมื่อนำกลุ่มสิ่งทอมารวมด้วยจะทำให้ยอดส่งออกปีนี้เติบโตได้เพียงร้อยละ 2 (ปราณี หมั่นแผงวารี, 2567) อย่างไรก็ตาม อุตสาหกรรมเสื้อผ้าแฟชั่นของไทย โดยเฉพาะในกรุงเทพฯ ซึ่งเป็นศูนย์กลางทางเศรษฐกิจและการค้า มีศักยภาพในการเติบโตสูง การส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นจากผู้ประกอบการในกรุงเทพฯ ประสบความสำเร็จจากการผลิตที่มีคุณภาพสูง การออกแบบที่ตอบโจทย์ตลาดโลก เทคโนโลยีและนวัตกรรมในการผลิต รวมถึงการสนับสนุนจากภาครัฐ เช่น การเข้าร่วมงานแสดงสินค้านานาชาติ และการลดอุปสรรคทางการค้า ความยืดหยุ่นและการปรับตัวของผู้ประกอบการยังเป็นปัจจัยสำคัญในการรักษาความสำเร็จ ซึ่งทำให้สามารถแข่งขันในตลาดโลกได้อย่างยั่งยืน และเป็นตัวอย่างที่ดีในการพัฒนาอุตสาหกรรมส่งออกของไทยในอนาคต (ปราณี หมั่นแผงวารี, 2567)

ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน (Circular Economy) เป็นแนวทางสำคัญในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและส่งเสริมความยั่งยืนในอุตสาหกรรมต่าง ๆ รวมถึงธุรกิจแฟชั่นที่ใช้ทรัพยากรจำนวนมากและสร้างของเสียสูง รัฐบาลมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนธุรกิจแฟชั่นให้ปรับตัวเข้าสู่ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนผ่านมาตรการและนโยบายหลายด้าน ได้แก่ 1) การสนับสนุนทางการเงินและสินเชื่อ โดยรัฐบาลสามารถจัดหาเงินทุนหรือสินเชื่อพิเศษให้กับผู้ประกอบการที่นำหลักการเศรษฐกิจหมุนเวียนมาใช้ เช่น การผลิตเสื้อผ้าจากวัสดุรีไซเคิล 2) การส่งเสริมการตลาดและการขยายตลาด เพื่อให้ธุรกิจแฟชั่นที่ใช้แนวคิดเศรษฐกิจหมุนเวียนเติบโต โดยการโปรโมตสินค้าไปยังตลาดทั้งในประเทศและต่างประเทศ 3) การให้คำปรึกษาและการฝึกอบรม เพื่อสร้างความรู้เกี่ยวกับการออกแบบผลิตภัณฑ์ที่นำกลับมาใช้ใหม่และกลยุทธ์ทางธุรกิจที่ช่วยลดของเสีย 4) การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและมาตรฐาน เช่น การกำหนดมาตรฐานวัสดุรีไซเคิลและการพัฒนาระบบจัดการขยะสิ่งทอที่มีประสิทธิภาพ และ 5) การลดอุปสรรคทางกฎหมายและสนับสนุนสิทธิประโยชน์ทางภาษีเพื่อจูงใจให้ธุรกิจแฟชั่นหันมาใช้แนวทางเศรษฐกิจหมุนเวียน การสนับสนุนเหล่านี้ไม่เพียงช่วยลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม แต่ยังสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผลิตภัณฑ์ ขยายโอกาสทางธุรกิจ และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันในตลาดโลกอีกด้วย (กองนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าสินค้าอุตสาหกรรมและธุรกิจบริการ, 2566)

จากข้อมูลดังกล่าวมา ทำให้ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษานโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่นที่มีผลต่อความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกในกรุงเทพมหานคร เพื่อศึกษาระดับนโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่นและความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานคร ศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานคร และศึกษานโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่นที่ส่งผลต่อความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานคร ซึ่งสามารถนำไปใช้ในการพัฒนานโยบายและกลยุทธ์ที่เหมาะสมในการสนับสนุนการส่งออกของไทยได้ต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับนโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่นและความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานคร
2. เพื่อศึกษาเปรียบเทียบความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล
3. เพื่อศึกษานโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่นที่ส่งผลต่อความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานคร

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยมีวิธีดำเนินการวิจัย ดังนี้

1. ประชากร และกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ คือ ผู้ประกอบการส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานคร ซึ่งไม่ทราบจำนวนประชากรที่แน่นอน กลุ่มตัวอย่าง ด้วยการกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างสามารถคำนวณได้จากสูตรไม่ทราบขนาดของประชากรของ Cochran (1977) โดยกำหนดระดับค่าความเชื่อมั่นร้อยละ 95 และระดับค่าความคลาดเคลื่อนร้อยละ 5 จากการคำนวณพบว่ากลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการเก็บข้อมูล โดยใช้การสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) จำนวน 384 คน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

การศึกษาครั้งนี้ใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเองจากการทบทวนแนวคิดทฤษฎีและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้อง โดยใช้เป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล แบ่งเป็น 4 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 แบบสอบถามปัจจัยส่วนบุคคล โดยใช้คำถามแบบเลือกตอบ (Check list) ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา ขนาดของธุรกิจ ทุนจดทะเบียน และ ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ

ส่วนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่น

ส่วนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกในกรุงเทพมหานคร

ส่วนที่ 4 ข้อเสนอแนะ เป็นคำถามปลายเปิดให้ผู้ตอบแบบสอบถามแสดงความคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ลักษณะคำถามในส่วนที่ 2 และ 3 เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้มาตราวัดระดับความคิดเห็น 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคิร์ต (Likert, 1967) ซึ่งให้คำนำหน้านักคะแนนของข้อคำถามในแบบสอบถามดังนี้

ระดับ 5	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มากที่สุด
ระดับ 4	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ มาก
ระดับ 3	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ ปานกลาง
ระดับ 2	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อย
ระดับ 1	หมายถึง	มีความคิดเห็นอยู่ในระดับ น้อยมาก

แบบสอบถามชุดนี้ผ่านการทดสอบความเที่ยงของเครื่องมือโดยผู้เชี่ยวชาญ โดยใช้การวัดดัชนีความสอดคล้องระหว่างข้อคำถามและวัตถุประสงค์ (IOC) โดยเกณฑ์ที่ยอมรับได้ของค่าดัชนีความสอดคล้องควรเท่ากับหรือมากกว่า 0.67 หลังจากนั้นมาทดสอบความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม (Reliability) โดยใช้วิธีการหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha coefficient; α) โดยผลการทดสอบได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.92 แสดงว่า แบบสอบถามฉบับนี้มีประสิทธิภาพสามารถนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลจริงได้ (กิตติพงษ์ พิพิธกุล, 2561)

3. สมมติฐานการวิจัย

3.1 ปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นแตกต่างกัน

3.2 นโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่นมีผลต่อความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานคร

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

4.1 ผู้วิจัยอธิบายวัตถุประสงค์ในการทำวิจัยให้กับผู้ประกอบการส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานคร ซึ่งเป็นผู้ตอบแบบสอบถาม

4.2 ทำการเก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่างจำนวน 384 คน

4.3 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่ได้รับกลับมาทั้งหมดมาตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถามพบว่าแบบสอบถามที่ได้รับกลับคืนมามีความสมบูรณ์ครบถ้วนทั้ง 384 ชุด จากนั้นผู้วิจัยจึงนำแบบสอบถามทั้งหมดมาลงรหัสแบบสอบถามในโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติเพื่อดำเนินการตามขั้นตอนของการวิจัยและนำข้อมูลที่ได้จากแบบสอบถามไปวิเคราะห์ทางสถิติต่อไป

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

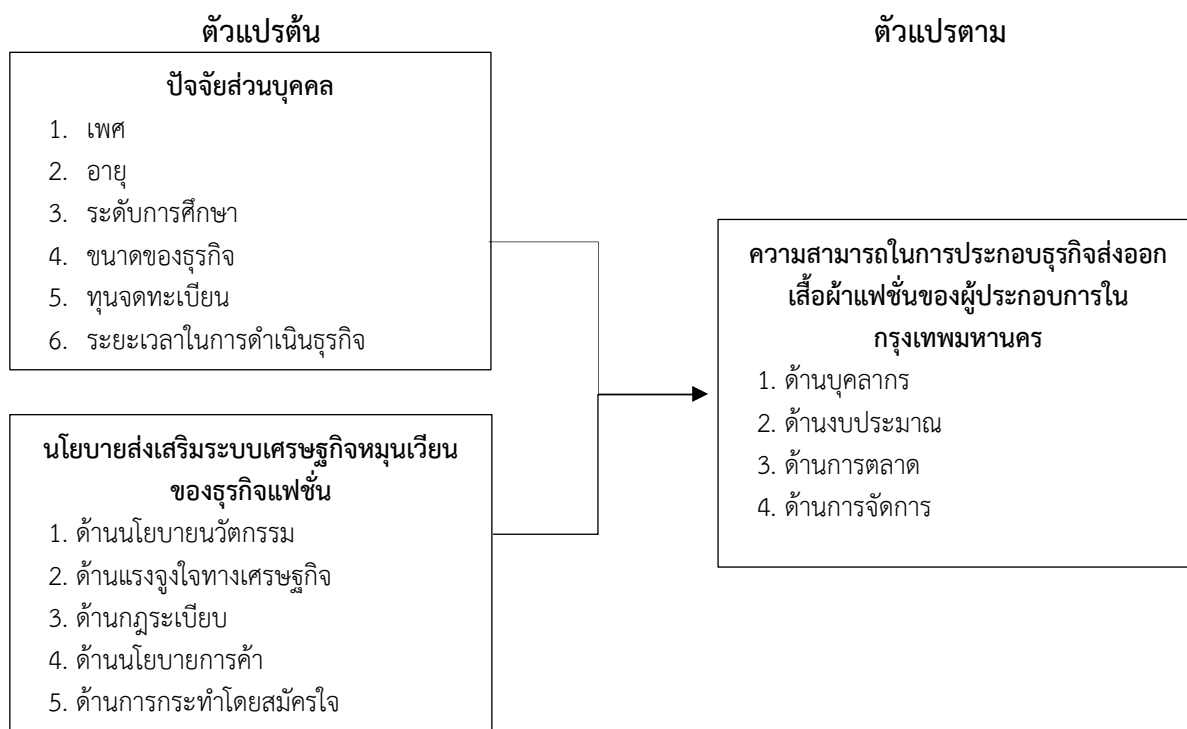
5.1 การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานเกี่ยวกับปัจจัยส่วนบุคคลของผู้ตอบแบบสอบถามใช้วิธีคำนวณค่าร้อยละ (Percentage) ของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตาม เพศ อายุ ระดับการศึกษา ขนาดของธุรกิจ ทุนจดทะเบียน และระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ

5.2 สถิติเชิงพรรณนา (Descriptive Statistic) ใช้ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) สำหรับวิเคราะห์ข้อมูลนโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่น และ ความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกในกรุงเทพมหานคร

5.3 การวิเคราะห์เปรียบเทียบระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับความสำเร็จในการส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นของผู้ประกอบการในจังหวัดกรุงเทพมหานคร โดยใช้สถิติทดสอบที (Independent Sample t-test) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ย 2 กลุ่ม และวิเคราะห์ความแปรปรวนทางเดียว (One-Way ANOVA) เพื่อเปรียบเทียบความแตกต่างระหว่างค่าเฉลี่ยของกลุ่มตัวอย่างที่มากกว่า 2 กลุ่ม เมื่อพบว่าแตกต่างกัน จึงทำการวิเคราะห์เป็นรายคู่ด้วยวิธีของเชฟเฟ (Scheffe's Method)

5.4 สถิติการวิเคราะห์สมการถดถอยพหุคูณแบบปกติ (Multiple regression Analysis) เป็นวิธีการวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรตาม (Y) หรือตัวแปรเกณฑ์ (Criterion Variable) จำนวน 1 ตัว กับ ตัวแปรอิสระ ($\bar{X}$) หรือตัวแปรพยากรณ์ หรือตัวแปรทำนาย (Predictor Variable) ตั้งแต่ 2 ตัวขึ้นไป เพื่อทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างการสนับสนุนจากภาครัฐกับความสำเร็จในการส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นของผู้ประกอบการในจังหวัดกรุงเทพมหานคร

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดงานวิจัย

ผลการวิจัย

จากการศึกษาวิจัย พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่เป็น เพศชาย คิดเป็นร้อยละ 61.7 อายุ 36-40 ปี คิดเป็นร้อยละ 48.2 มีระดับการศึกษาปริญญาตรีหรือเทียบเท่า คิดเป็นร้อยละ 59.1 ประกอบธุรกิจขนาดย่อม คิดเป็นร้อยละ 62.0 มีทุนจดทะเบียน 1-5 ล้านบาท คิดเป็นร้อยละ 55.7 และมีระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ 5-10 ปี คิดเป็นร้อยละ 66.1

1. ระดับนโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่นและความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานคร

1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับนโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่น

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับนโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่น

นโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่น	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านนโยบายนวัตกรรม	4.12	.731	มาก
2. ด้านแรงจูงใจทางเศรษฐกิจ	3.92	.906	มาก
3. ด้านกฎระเบียบ	4.08	.748	มาก
4. ด้านนโยบายการค้า	3.91	.790	มาก
5. ด้านการกระทำโดยสมัครใจ	4.06	.799	มาก
รวม	4.05	.725	มาก

จากตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์ระดับนโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่น โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.05$, SD. = 0.725) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านนโยบายนวัตกรรม ($\bar{X} = 4.12$, SD. = 0.731) รองลงมาคือ

ด้านกฎระเบียบ ($\bar{X} = 4.08$, SD. = 0.748) ด้านการกระทำโดยสมัครใจ ($\bar{X} = 4.06$, SD. = 0.799) ด้านแรงจูงใจทางเศรษฐกิจ ($\bar{X} = 3.92$, SD. = 0.9.06) และด้านนโยบายการค้า ($\bar{X} = 3.91$, SD. = 0.790) ตามลำดับ

1.2 การวิเคราะห์ข้อมูลระดับความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกในกรุงเทพมหานคร

ความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกในกรุงเทพมหานคร	$\bar{X}$	SD.	ระดับความคิดเห็น
1. ด้านบุคลากร	4.07	.902	มาก
2. ด้านงบประมาณ	4.06	.928	มาก
3. ด้านการตลาด	4.16	.711	มาก
4. ด้านการจัดการ	4.13	.781	มาก
รวม	4.11	.711	มาก

จากตารางที่ 2 ผลการวิเคราะห์ระดับความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.11$, SD. = 0.711) เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการตลาด ($\bar{X} = 4.16$, SD. = 0.711) รองลงมาคือ ด้านการจัดการ ($\bar{X} = 4.13$, SD. = 0.781) ด้านบุคลากร ($\bar{X} = 4.07$, SD. = 0.902) และ ด้านงบประมาณ ($\bar{X} = 4.06$, SD. = 0.928) ตามลำดับ

2. ผลการเปรียบเทียบความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานคร จำแนกตามปัจจัยส่วนบุคคล

สมมติฐานที่ 1 ผู้ประกอบการในกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นแตกต่างกัน ซึ่งผลการวิเคราะห์สามารถแสดงได้ดังนี้

ตารางที่ 3 ผลการทดสอบสมมติฐานผู้ประกอบการในกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นแตกต่างกัน

ปัจจัยส่วนบุคคล	Sig
เพศ	.004*
อายุ	.306
ระดับการศึกษา	.335
ขนาดของธุรกิจ	.014*
ทุนจดทะเบียน	.253
ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจ	.012*

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

จากตารางที่ 3 ผลการวิเคราะห์ผู้ประกอบการในกรุงเทพมหานครที่มีปัจจัยส่วนบุคคลแตกต่างกันมีความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นแตกต่างกัน ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่าผู้ประกอบการในกรุงเทพมหานครที่มีเพศ ขนาดของธุรกิจ และ ระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกันมีความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นแตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ส่วนผู้ประกอบการในกรุงเทพมหานครที่มีอายุ ระดับการศึกษา และ ทุนจดทะเบียน แตกต่างกันมีความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นไม่แตกต่างกัน

3. นโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่นที่ส่งผลต่อความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานคร

ตารางที่ 4 ผลการทดสอบสมมติฐาน นโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่นมีผลต่อความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานคร

ความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่น	Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig
	B	Std.error	Beta		
(Constant)	.283	.108		2.632*	.009
ด้านนโยบายนวัตกรรม X1	.224	.055	.237	4.090*	.000
ด้านแรงจูงใจทางเศรษฐกิจ X2	-.085	.044	-.104	-1.932	.055
ด้านกฎระเบียบ X3	.110	.067	.115	1.653*	.100
ด้านนโยบายการค้า X4	.238	.060	.248	3.956*	.000
ด้านการกระทำโดยสมัครใจ X5	.452	.053	.481	8.533*	.000
R = 0.927	R² = 0.858		Sig = 0.000*		

หมายเหตุ: * มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

สมมติฐานที่ 2 นโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่นมีผลต่อความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานคร พบว่านโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่นมีผลต่อความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยที่มีความสัมพันธ์อยู่ในระดับมาก ($R = 0.927$) และสามารถพยากรณ์ได้ที่มีความน่าเชื่อถือร้อยละ 85.80 ($R^2 = 0.692$) ส่วนอีกร้อยละ 14.20 คือปัจจัยอื่น ๆ นอกเหนือจากปัจจัยที่ใช้ในการศึกษา

อภิปรายผล

จากผลการศึกษาพบว่า ผู้ประกอบการในกรุงเทพมหานครที่มีความแตกต่างด้านเพศ ขนาดธุรกิจ และระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจมีความสามารถในการส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นที่แตกต่างกัน สอดคล้องกับการศึกษาของพัชรพันธุ์ เทียนศิริ (2565) ที่พบว่า ปัจจัยประชากรศาสตร์ เช่น เพศ อายุ ระดับการศึกษา รายได้เฉลี่ยต่อเดือน และอาชีพ มีผลต่อความตั้งใจซื้อและการตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อม โดยปัจจัยภายนอกที่เป็นสิ่งเร้าส่งผลต่อการตัดสินใจตามทฤษฎีพฤติกรรมตามแผน โดยเฉพาะการตระหนักรู้ด้านสิ่งแวดล้อมและการรับรู้ถึงประโยชน์ด้านสิ่งแวดล้อมที่มีอิทธิพลเชิงบวกสูงสุดต่อการควบคุมพฤติกรรมและทัศนคติ ในขณะที่การรับรู้ความเสี่ยงส่งผลเชิงลบต่อทัศนคติ และทัศนคติมีผลสูงสุดต่อความตั้งใจซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นแฟชั่นที่ยั่งยืนของผู้บริโภคในกรุงเทพมหานครและปริมณฑล ดังนั้น ผู้ประกอบการควรพิจารณาข้อบกพร่องของตนเองและพัฒนาคุณลักษณะต่าง ๆ โดยเฉพาะการเรียนรู้จากประสบการณ์ที่ผ่านมา (Learning from Experience) ซึ่งเป็นคุณลักษณะสำคัญในการปรับปรุงการทำงาน โดยการสะท้อนความผิดพลาดในอดีตเพื่อหลีกเลี่ยงเหตุการณ์ซ้ำซ้อน และใช้เป็นบทเรียนในการพัฒนาวิธีการทำงานใหม่ ๆ ที่มีประสิทธิภาพมากขึ้น ผู้ประกอบการควรมีความยืดหยุ่นในการปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานและเปิดรับความคิดเห็นจากผู้เชี่ยวชาญเพื่อแก้ไขปัญหาอย่างเหมาะสม

จากผลการศึกษาพบว่า นโยบายด้านนวัตกรรม ด้านการค้า และด้านการกระทำโดยสมัครใจมีอิทธิพลต่อความสามารถในการประกอบธุรกิจและสามารถพยากรณ์ได้ นอกจากนี้ อีสรศ วงศ์เสถียรโสภณ (2562) ระบุว่า เศรษฐกิจหมุนเวียนในอุตสาหกรรมแฟชั่นยังมีประเด็นที่ต้องแก้ไข โดยเทรนด์แฟชั่นควรแยกออกจาก

โมเดลธุรกิจ และการขายผลิตภัณฑ์และบริการต้องเหมาะสมกับราคาและประสิทธิภาพที่แท้จริง ประเทศต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องสร้างและบังคับใช้กฎระเบียบที่เกี่ยวข้องกับแฟชั่นอย่างโปร่งใส รวมถึงการจัดเก็บภาษีสิ่งแวดล้อม และกำหนดความต้องการสำหรับผลิตภัณฑ์แฟชั่นในตลาด รัฐบาลมีหน้าที่ในการออกนโยบายเพื่อสนับสนุนบริษัท ในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจ หากไม่มีกรอบนโยบายที่เกี่ยวข้อง ระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนจะไม่สามารถเกิดขึ้นได้ ซึ่งสอดคล้องกับการวิจัยของ วิลมธูส เกิดเจริญ และคณะ (2567) ที่พบว่า ความสำเร็จของผู้ประกอบการขึ้นอยู่กับปัจจัยต่าง ๆ ได้แก่ 1) คุณลักษณะผู้ประกอบการ เช่น การยอมรับความเสี่ยงและการทำงานเชิงรุก 2) วัฒนธรรมองค์กร เช่น วัฒนธรรมแบบปรับตัวและมุ่งผลสำเร็จ 3) นวัตกรรมองค์กร เช่น นวัตกรรมผลิตภัณฑ์ และกระบวนการ 4) การยอมรับเทคโนโลยี เช่น ความคาดหวังด้านประสิทธิภาพและความสะดวก และ 5) สมรรถนะเชิงนวัตกรรม เช่น ความรู้ ทักษะ และแรงจูงใจ นโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียน ในอุตสาหกรรมแฟชั่นจึงมีบทบาทสำคัญในการลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเพิ่มความสามารถในการแข่งขัน ของธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในระยะยาวได้อีกด้วย

สรุปผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นเกี่ยวกับนโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจ หมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่น โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านนโยบายนวัตกรรม รองลงมาคือ ด้านกฎระเบียบ ด้านการกระทำ โดยสมัครใจ ด้านแรงจูงใจทางเศรษฐกิจ และด้านนโยบายการค้า ตามลำดับ ส่วนความสามารถในการประกอบ ธุรกิจส่งออกในกรุงเทพมหานคร โดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก เมื่อจำแนกเป็นรายด้านพบว่า อยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยเรียงลำดับจากมากไปน้อยดังนี้ ด้านการตลาด รองลงมาคือ ด้านการจัดการ ด้านบุคลากร และด้านงบประมาณ ตามลำดับ

ผลการทดสอบสมมติฐานพบว่า ผู้ประกอบการในกรุงเทพมหานครที่มีเพศ ขนาดของธุรกิจ และระยะเวลาในการดำเนินธุรกิจแตกต่างกันมีความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นแตกต่างกัน ส่วนผู้ประกอบการในกรุงเทพมหานครที่มีอายุ ระดับการศึกษา และ ทุนจดทะเบียน แตกต่างก็มีความสามารถ ในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นไม่แตกต่างกัน

นโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่นมีผลต่อความสามารถในการประกอบธุรกิจ ส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานคร พบว่า นโยบายส่งเสริมระบบเศรษฐกิจหมุนเวียนของธุรกิจแฟชั่นมีผลต่อ ความสามารถในการประกอบธุรกิจส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นในกรุงเทพมหานคร

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะจากงานวิจัย

1.1 ด้านนโยบายนวัตกรรม ผู้วิจัยคิดว่าควรเพิ่มมาตรการสนับสนุนด้านนวัตกรรมเพื่อช่วยให้ ผู้ประกอบการสามารถแข่งขันในตลาดส่งออกได้ดีขึ้น จัดทำโครงการที่ช่วยให้ผู้ประกอบการเข้าถึงเงินทุน และทรัพยากรสำหรับพัฒนาสินค้าได้ง่ายขึ้น และ พัฒนาแพลตฟอร์มความร่วมมือระหว่างภาครัฐและเอกชน เพื่อกระตุ้นการพัฒนาเทคโนโลยีใหม่ ๆ

1.2 ด้านแรงจูงใจทางเศรษฐกิจ ผู้วิจัยคิดว่าควรขยายโอกาสให้ผู้ประกอบการเข้าร่วมงานแสดงสินค้า และกิจกรรมส่งเสริมการขายในต่างประเทศมากขึ้น เพิ่มการสนับสนุนด้านเงินอุดหนุนเบี้ยต่ำให้ครอบคลุมกลุ่ม ผู้ประกอบการที่มีศักยภาพในการเติบโต และปรับปรุงมาตรการด้านภาษีเพื่อช่วยลดต้นทุนการผลิตเสื้อผ้าแฟชั่น

1.3 ด้านกฎระเบียบ ผู้วิจัยคิดว่าควรเร่งปรับปรุงกฎระเบียบให้เอื้อต่อการส่งออกสินค้าแฟชั่น และลดความยุ่งยากในการดำเนินธุรกิจ พัฒนาแนวทางที่ชัดเจนและโปร่งใสเกี่ยวกับการขอใบอนุญาตและใบรับรองสินค้า และจัดตั้งศูนย์ให้คำปรึกษาด้านกฎหมายการค้าระหว่างประเทศสำหรับผู้ประกอบการแฟชั่น

1.4 ด้านนโยบายการค้า ผู้วิจัยคิดว่าควรส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากข้อตกลงทางการค้าระหว่างประเทศที่ภาคธุรกิจเราได้ พัฒนาแนวทางแก้ไขปัญหาด้านภาษีศุลกากรที่ผู้ประกอบการไทยเผชิญในต่างประเทศ และสนับสนุนการสร้างแบรนด์ไทยให้เป็นที่รู้จักในตลาดต่างประเทศผ่านแคมเปญและช่องทางการตลาดที่มีประสิทธิภาพ

1.5 ด้านการกระทำโดยสมัครใจ ผู้วิจัยคิดว่าควรเพิ่มโครงการให้คำแนะนำและให้คำปรึกษาเกี่ยวกับการขยายตลาดส่งออก สนับสนุนการจัดอบรมและสัมมนาเชิงปฏิบัติการที่ตรงกับความต้องการของผู้ประกอบการ และ กระตุ้นให้ภาคธุรกิจเข้าร่วมโครงการพัฒนาอุตสาหกรรมแฟชั่นเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งให้กับอุตสาหกรรม

2. ข้อเสนอแนะด้านการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาผลกระทบของเทคโนโลยีดิจิทัลและอีคอมเมิร์ซที่มีต่อการส่งออกเสื้อผ้าแฟชั่นไทย

2.2 ควรศึกษาทั้งการวิจัยเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ เพื่อให้ได้ข้อมูลเชิงลึกมากขึ้น เช่น การสัมภาษณ์เชิงลึกกับผู้ประกอบการที่ประสบความสำเร็จ

เอกสารอ้างอิง

- กองนโยบายและยุทธศาสตร์การค้าสินค้าอุตสาหกรรมและธุรกิจบริการ. (2566). รายงานแนวโน้มอุตสาหกรรมแฟชั่นไทยสู่เศรษฐกิจหมุนเวียน. กรุงเทพฯ: กระทรวงพาณิชย์.
- กิตติพงษ์ พิพิธกุล. (2561). การจัดการภาครัฐแนวใหม่ที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงาน ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น. วารสารวิชาการและวิจัย มหาวิทยาลัยภาคตะวันออกเฉียงเหนือ, 8(1), 97–106.
- ปราณี หมั่นแผ้วถาวร. (2567). กลยุทธ์อุตสาหกรรมเครื่องนุ่งห่มดั้งเดิมสู่ function garment ทำลายธุรกิจออนไลน์. สืบค้นจาก <https://www.bangkokbiznews.com/business/economic/1151486>.
- พัชรพันธุ์ เทียนศิริ. (2565). ปัจจัยที่มีผลต่อความตั้งใจซื้อเสื้อผ้าแฟชั่นที่ยั่งยืน ของผู้บริโภคในเขตกรุงเทพมหานครและปริมณฑล. (การจัดการมหาบัณฑิต, มหาวิทยาลัยมหิดล).
- วิมลณัฐ เกิดเจริญ, เบญจวรรณ ลีเจริญ และเตือนใจ แสงทอง. (2567). ปัจจัยที่มีผลต่อความสำเร็จของผู้ประกอบการธุรกิจนำเข้า และส่งออกสินค้าระหว่างประเทศ ในยุคเศรษฐกิจดิจิทัล. สหวิทยาการและความยั่งยืนปริทรรศน์ไทย, 13(2), 274-287.
- ศิริดา ศิริบุญจพฤกษ์. (2565). สิ่งทอไทยไปต่ออย่างไรให้ยั่งยืน. https://www.bot.or.th/content/dam/bot/documents/th/research-and-publications/research/faq/FAQ_195.pdf.
- สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์. (2565). รายงานสถานภาพเศรษฐกิจสร้างสรรค์ของประเทศไทย ปี 2564. กรุงเทพฯ: สำนักงานส่งเสริมเศรษฐกิจสร้างสรรค์ (องค์การมหาชน).
- อิสเรศ วงศ์เสถียรโสภณ. (2564). รายงานตลาดรองเท้าโลกระหว่างปี 2564-2574. สืบค้นจาก <https://www.thaitextile.org/th/insign/detail.2359.1.0.html>.
- Cochran, W.G. (1977). (1977) Sampling Techniques. (3rd Edition). New York: John Wiley & Sons.
- Likert, R. (1967). The Method of Constructing and Attitude Scale. In Reading in Fishbein, M. (Ed.), Attitude Theory and Measurement (pp. 90-95), New York: Wiley & Son.